

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.

№ 08-08

Від 08.08.2018

Шановний Володимире Борисовичу!

Від імені громадських організацій, що опікуються правами осіб, які постраждали внаслідок збройного конфлікту, звертаємося до Вас із проханням врахувати нижченаведені пропозиції щодо **соціальних виплат та пенсій внутрішньо переміщеним особам (ВПО)**. 8 червня 2016 року було запроваджено нові порядки призначення та контролю за соціальними виплатами та виплатами пенсії для ВПО (Постанова №365, внесення змін до Постанови №637). Ці зміни призвели до:

- дискримінації по відношенню до ВПО (запроваджені порядки застосовуються виключно для ВПО);
- обмеження права ВПО на свободу пересування та вільний вибір місця проживання;
- обмеження у виборі банку для відкриття рахунку при отриманні соціальних виплат та пенсій;
- позбавлення права власності на пенсію та втрати засобів до існування внаслідок непроходження складної процедури ідентифікації та верифікації.

Наслідком вищепереліченого стало погіршення соціально-економічного стану внутрішньо переміщених осіб в умовах продовження зовнішньої агресії Російської Федерації, що змушує людей **повертатись в зону бойових дій або звертатися до суду за захистом своїх прав на соціальних захист та майно (пенсії)**.

У своїх рішеннях суди (у тому числі Верховний Суд) неодноразово зазначали, що чинна система контролю за соціальними виплатами та виплатами пенсії ВПО не відповідає законодавству України, а також міжнародним договорам України. Вимоги ВПО в переважній більшості випадків задоволено повністю або частково в частині поновлення пенсії та визнано незаконними дії управлінь Пенсійного фонду.

3 травня 2018 року Верховний Суд у зразковій справі № 805/402/18 вказав на неправомірність застосування положень Постанови №365 для припинення пенсій. Рішення Верховного Суду будуть враховуватись усіма іншими судами України при розгляді типових (подібних) справ.

Крім того, 4 липня 2018 року набула чинності [Постанова Київського апеляційного адміністративного суду в справі №826/12123/16](#), якою були скасовані окремі положення Постанови №365 та Постанови №637 щодо перевірок фактичного проживання/перебування внутрішньо переміщених осіб для отримання соціальних виплат.

Після набрання чинності вищенаведених рішень, перед Урядом постає необхідність розробки нового порядку призначення та контролю за соціальними виплатами ВПО.

Беручи до уваги необхідність інтеграції внутрішньо переміщених осіб та забезпечення реалізації їхніх прав без дискримінації, зважаючи на позитивну судову практику розгляду позовів щодо дій та рішень управлінь Пенсійного фонду, соціального захисту населення, **просимо Вас врахувати наступні принципи при розробці нової процедури.**

- Отримання пенсії не повинно залежати від наявності чи відсутності довідки про взяття на облік ВПО: в іншому випадку це буде суперечити Конституції та пенсійному законодавству України, дії Пенсійного фонду будуть успішно оскаржені особами, чії права порушені, в судах.
- Перевірки місця проживання внутрішньо переміщених осіб мають бути скасовані. Для встановлення особи-отримувача виплат достатньо ідентифікації в банківській установі не частіше 1 разу на рік.
- Відновлені пенсії та соціальні виплати мають призначатися одразу після звернення ВПО, а заборгованість виплаченою у загальному порядку.
- Відмова від реєстрації як ВПО не повинна тягнути за собою скасування пенсії чи соціальних виплат, не пов'язаних із внутрішнім переміщенням.
- Внутрішньо переміщені особи повинні мати можливість обрання банківської установи для відкриття рахунку та отримання соціальних виплат і пенсії.

Просимо також долучити нижчезазначені організації до розробки нової процедури.

З повагою,

ГО “Донбас СОС”

ГО “Центр інформації про права людини”

ГО “Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”

ГО “КримСОС”

БО “Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”, Програма “Радник з питань ВПО”

БФ “Восток-SOS”

БФ “Право на захист”

БО БФ “СВОЇ”